

Digipädevused - Enesehindamiskaala

	Algtasemel kasutaja	Iseseisev kasutaja	Vilunud kasutaja
 Infotöötus	Oskan veebist vajalikku informatsiooni leida, kasutades otsingumootorit. Tean, et kogu veebis olev informatsioon ei ole usaldusväärne. Oskan salvestada või talletada faile ja sisu (nt tekstid, pildid, muusika, videod, veebilehed) ja salvestatud sisu juurde tagasi minna.	Oskan veebist vajalikku informatsiooni leidmiseks kasutada erinevaid otsingumootoreid. Otsinguks kasutan mõningaid filtreid (nt ainult piltide, kaartide või videote otsimine). Võrdlen erinevaid infoallikaid, et hinnata leitud informatsiooni usaldusväärsust. Liigendan informatsiooni metoodiliselt, luues kaustu ja faile, et neid hiljem kergemini üles leida. Teen varukoopiaid informatsioonist või failidest, mida olen salvestanud.	Oskan veebist usaldusväärset infot otsides kasutada mitmesuguseid strateegiaid (nt otsinguoperatoorite kasutamine). Oskan kasutada infovooge (nagu RSS), et olla kursis sisuga, millest olen huvitatud. Oskan hinnata informatsiooni kehivust ja usaldusväärsust, kasutades erinevaid kriteeriume. Olen teadlik informatsiooni otsingu, salvestamise ja taastamise arengutest. Oskan internetist leitud informatsiooni salvestada erinevates formaatides. Oskan kasutada pilveteenustes talletamise võimalusi.
 Kommunikatsioon	Oskan kasutada teistega suhtlemiseks mobiili, internetitelefoni (nt Skype), e-maili või vestluskeskkondi ja nende põhilisi funktsioone (nt häälsonum, SMS, e-mailide saatmine ja vastuvõtmine, teksti vahetamine). Oskan jagada faile ja sisu lihtsamate tehnoloogiliste lahenduste abil. Tean, et tehnoloogiat saab kasutada eri asutustega suhtlemiseks (nagu valitsus, pangad, haiglad). Olen teadlik sotsiaalvõrgustike lehekülgede ja veebipõhiste ühistöövahendite võimalustest. Olen teadlik, et digitaalsete vahendite kasutamisel kohanduvad teatud reeglid (nt kommenteerides, jagades isiklikku informatsiooni).	Oskan kasutada erinevate kommunikatsioonivahendite keerukamaid funktsioone (nt internetikõne ja failide jagamine). Oskan kasutada veebipõhiseid ühistöövahendeid, kus ma saan teha tööd teiste poolt loodud dokumentide/failidega. Oskan kasutada mõningaid e-teenuste funktsioone (nt avalikud teenused, e-pangandus, e-poed). Edastan ja jagan teistele teadmisi üle võrguühenduse (nt sotsiaalvõrgustikes või veebikogukondades). Tunnen veebis suhtlemise reegleid ("netikett") ja oskan neid rakendada oma tegevuses.	Kasutan võrgus suhtlemiseks aktiivselt mitmeid kommunikatsioonivahendeid (e-mail, vestluskeskkond, SMS, kiirsõnumid, blogid, miniblogid, sotsiaalsed võrgustikud). Oskan luua ja hallata veebipõhiste ühistöövahendite sisu (nt elektrooniline kalender, projektijuhtimise süsteemid, veebipõhised parandused ja arvutustabelid). Tean, kuidas veebis aktiivselt osaleda ja oskan kasutada mitmeid e-teenuseid (nt avalikud teenused, e-pangandus, e-poed). Oskan kasutada keerukamaid kommunikatsioonivahendeid (nt videokonverents, andmete jagamine, rakenduste jagamine).
 Sisuloome	Oskan luua lihtsat digitaalset sisu (nt tekstid, tabelid, pildid, audiofailid) vähemalt ühes formaadis. Oskan teha teiste loodud sisus põhilisi muudatusi. Tean, et sisu võib olla kaitstud autorikaitseõigusega. Oskan rakendada ning muuta lihtsamaid tarkvara ja rakenduste funktsioone ning seadistusi (nt muuta vaikimisi seadeid).	Oskan luua eri formaatides keerukat digitaalset sisu (nt tekst, tabelid, pildid, audiofailid). Oskan olemasolevaid malle (nt WordPress) kasutades luua veebilehti või blogisid. Oskan enda või teiste loodud sisu muuta, kasutades põhilisi vormindusfunktsioone (nt sisestada alamärkusi, diagramme, tabeleid). Tean, kuidas viidata ja kasutada sisu, mis on kaetud autorikaitseõigusega. Tunnen ühe programmeerimiskeele aluseid.	Oskan luua või muuta eri formaatides keerukat multimeedia sisu, kasutades mitmeid digitaalseid platvorme, vahendeid ja keskkondi. Oskan luua veebilehte, kasutades programmeerimiskeelt. Oskan kasutada keerukaid vormindusfunktsioone (nt kirjade mestimine, erinevas formaadis dokumentide ühendamine, valemite kasutamine, makrod). Tean, kuidas rakendada litsentse ja autorikaitseõigusi. Oskan kasutada erinevaid programmeerimiskeeli. Tean, kuidas arvutiga kujundada, luua ja muuta andmebaase.
 Ohutus	Oskan kasutada põhivõtteid oma seadme kaitsmiseks (nt viirusetõrje ja salasõnad). Tean, et kõik veebis olev informatsioon ei ole usaldusväärne. Olen teadlik, et minu kasutajatunnuseid (kasutajanimi ja salasõna) võidakse omandada kellegi teise poolt. Tean, et võrgus ei ole soovivat avaldada isiklikku informatsiooni. Tean, et ligine digitaalse tehnoloogia kasutamine võib mõjutada minu tervist. Oskan kasutada põhivõtteid energia säästmiseks.	Olen installeerinud turvaprogrammid seadme(te)sse, mida kasutan interneti ligipääsuks (nt viirusetõrje, tulemüür). Kasutan ja uuendan neid programme regulaarselt. Kasutan erinevaid salasõnu ligipääsuks erinevatele seadmetele ja digitaalsetele teenustele. Muudan neid salasõnu perioodiliselt. Suudan tuvastada veebilehti või e-maile, mida võidakse kasutada pettuseks. Saan aru, kui tegemist on petmise eesmärgil saadetud e-mailiga (phishing). Oskan kujundada oma digitaalset identiteeti ja suudan jälgida oma digitaalset jalajälge. Mõistan digitaalse tehnoloogia kasutamisega seotud terviseriske (nt ergonoomilised riskid, tehnoloogiasõltuvus). Saan aru tehnoloogia kasutamise positiivsest ja negatiivsest mõjust keskkonnale.	Kontrollin sageli oma seadmete ja/või rakenduste turvakonfiguratsioonide ja süsteemide toimimist. Tean, mida peab tegema, kui mu arvutis on viirus. Oskan konfigureraida ja muuta oma digiseadmete tulemüüri ja turvaseadeid. Tean, kuidas krüpteerida e-maile või faile. Oskan seada filtreid rämpspostile. Kasutan info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat mõistlikult, et vältida (füüsiliste ja psühholoogiliste) terviseprobleemide tekkimist. Olen teadlik digitaaltehnoloogia mõjust igapäevaelule, veebitarbimisele ja keskkonnale.
 Probleemilahendus	Oskan küsida abi, kui tekib tehniline probleem või kui kasutan uut seadet, programmi või rakendust. Tean, kuidas lahendada mõningaid tavapäraseid probleeme (nt programmi kinnipanemine, arvuti taaskäivitamine, programmi taastamine/uuendamine, internetiühenduse kontrollimine). Tean, et digitaalsed vahendid aitavad mul lahendada probleeme, aga olen ka teadlik oma piiridest tehnoloogia kasutamisel. Kui tekib tehniline või mittetehniline probleem, siis oskan kasutada digivahendeid nende lahendamiseks. Olen teadlik, et pean oma digitaalseid oskusi pidevalt ajakohastama.	Oskan lahendada lihtsaid probleeme, mis võivad tekkida digitaalsete tehnoloogiate kasutamisel. Oskan kasutada digitaalseid tehnoloogiaid, et lahendada (mittetehnilisi) probleeme. Oskan valida sobivat digivahendit ja hinnata selle efektiivsust. Oskan lahendada tehnoloogilisi probleeme, uurides ise programmide ja tööriistade seadistusi ning võimalusi. Täiendan pidevalt oma digitaalseid oskusi. Olen teadlik, et minu oskused ei ole piisavad ja püüan leida võimalusi nende täiendamiseks.	Oskan lahendada peaaegu kõiki probleeme, mis võivad tekkida digitaalse tehnoloogia kasutamisel. Oskan leida õige vahendi, seade, rakenduse, tarkvara või teenuse, et lahendada (mittetehnilisi) probleeme. Olen teadlik uutest tehnoloogilistest arengutest. Tean, kuidas uued tehnoloogilised vahendid toimivad. Ajakohastan pidevalt oma digitaalseid oskusi.